

4.0 Gwirfoddolwyr

Datblygu strategaeth wirfoddoli

Trosolwg

1. Cyflwyniad
2. Holiadur
3. Strwythur Disgrifiad Rôl
4. Gwybodaeth bellach

Diben y daflen wybodaeth hon yw eich arwain drwy broses feddwl strwythuredig i'ch galluogi i lunio strategaeth gwirfoddolwyr os ydych yn ystyried dod â gwirfoddolwyr i'ch mudiad neu ffurfioli gwirfoddoli yn eich mudiad.

Cyflwyniad

Ystyriwch y cwestiynau isod; trefnwch i gwrdd ag eraill a nodwch eich ymatebion.

Gellir ysgrifennu'r rhain er mwyn llunio datganiadau, cynllun neu siartiau llif neu linell amser a fydd yn eich helpu i baratoi ar gyfer gwirfoddolwyr ac adolygu'ch cynnydd. Gyda'i gilydd bydd hyn yn ffurfio strategaeth wirfoddoli eich mudiad/prosiect.

Gallech siarad â'r tîm Gwirfoddoli yn eich Cyngor Gwirfoddol Sirol lleol i gael cymorth gyda hyn.

Llun: Dwy fenyw wrth fwrdd, yn dangos sut i ddod o hyd i wirfoddoli ar-lein.

© Llun gan Amy Hirschi ar Unsplash

Cwestiynau i'w hystyried

Pam mae arnoch eisiau cynnwys gwirfoddolwyr neu ffurfioli gwirfoddoli?

Beth fydd hyn yn ei ychwanegu at eich mudiad?

A ydych yn teimlo y gallwch gwrdd â'r safonau arfer orau a amlinellir yn y fframwaith Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr neu weithio tuag atynt??

Beth yw gallu'ch mudiad i gefnogi gwirfoddolwyr (o ran amser ac adnoddau)?

Beth ydych yn amcangyfrif fydd cost cynnwys gwirfoddolwyr, gan gynnwys recriwtio, hyfforddi, goruchwyllo ac ad-dalu treuliau?

A ydych yn ystyried chwilio am gyllid i ddatblygu gwirfoddoli?

Pwy yw'r unigolyn/unigolion penodedig sydd â'r gallu a'r hyder i hyfforddi, cefnogi a goruchwyllo gwirfoddolwyr?

A yw staff yn deall y penderfyniad i gynnwys gwirfoddolwyr, ac yn cytuno ag ef?

Os nad ydynt, sut gallwch chi fynd i'r afael â phryderon staff?

A yw defnyddwyr y gwasanaeth a / neu'r gymuned rydych yn ei gwasanaethu'n deall rôl a swyddogaeth gwirfoddolwyr?

A yw cyllidwyr yn ymwybodol ac yn gefnogol o gyfraniad gwirfoddolwyr sy'n 'ychwanegu gwerth' at weithgareddau a gwasanaethau'r mudiad?

A oes angen i chi lunio neu adolygu'ch polisi gwirfoddoli, polisiau eraill a'ch gweithdrefnau, gan sicrhau eu bod yn addas ar gyfer gwirfoddolwyr?

Pa hyfforddiant neu gymorth sydd ei angen ar y rheini a fydd yn hyfforddi, yn recriwtio, yn goruchwyllo ac yn cefnogi gwirfoddolwyr?

Gwybodaeth

Dylai cefnogi gwirfoddolwyr fod yn rhan benodol o ddisgrifiad swydd y sawl a benodir, a dylai goruchwyliaeth staff gynnwys amser i drafod heriau a llwyddiannau rheoli gwirfoddolwyr.

Beth fydd gwirfoddolwyr yn ei wneud?

Am ba sgiliau fyddwch chi'n chwilio?

Beth fydd yn denu gwirfoddolwyr at y rolau hyn?

A allwch greu rolau amrywiol a fydd yn apelio at amrywiaeth eang o bobl?

Er enghraifft, meddyliwch am gyfleoedd tymor byr a hirdymor, a rolau cyffredinol, hawdd mynd atynt yn ogystal â rolau mwy penodol a heriol.

A allwch apelio at wirfoddolwyr sydd â gwahanol resymau dros wirfoddoli ac sydd, o bosib, ag anghenion cefnogi gwahanol?

Ym mha ffordd y byddwch yn gwrando ar leisiau, adborth neu gwynion gwirfoddolwyr, ac ym mha ffordd y byddant yn rhan o'r tîm?

A allwch feddwl am ffyrdd eraill o gynnwys eich gwirfoddolwyr a chofnodi eu hawgrymiadau?

Er enghraifft, arolwg adolygu blynyddol, cymryd rhan mewn ymgynghoriadau a diwrnodau cynllunio neu gyflwyno blwch awgrymiadau.

Sut byddwch yn gwerthuso llwyddiant eich rhaglen wirfoddoli?

Sut byddwch yn adnabod ac yn gwobrwyo cyrhaeddiadau gwirfoddolwyr?

Strwythur Disgrifiad Rôl

Mae disgrifiadau o'r rôl neu'r dasg yn helpu i ddiffinio pob rôl. Bydd strwythuro disgrifiad o'r rôl yn y fformat isod hefyd yn amlygu pa weithdrefnau rheoli gwirfoddolwyr y mae angen i chi eu creu.

Teitl	Dylai hwn ddisgrifio'n glir yr hyn y bydd y gwirfoddolwr yn ei wneud
Diben	Y cyd-destun, sut bydd y gwirfoddolwr yn cyfrannu at nod cyffredinol ehangach
Gweithgareddau a awgrymir	Y prif dasgau a fydd yn cael eu cynnal er mwyn cyflawni'r diben
Graddfa amser	Pa mor aml, pa mor rheolaidd, pa ddiwrnodau ac amseroedd, ac am ba hyd fydd y cyfle gwirfoddoli'n bodoli. (Noder: Mae'n bwysig dangos hyblygrwydd yn y defnydd o iaith er mwyn osgoi cytundeb cyflogaeth anfwriadol. Am ragor o wybodaeth, gweler ganllaw CGGC, Gwirfoddoli a'r Gyfraith)
Lleoliad/Safle	Lleoliad a hygyrchedd y safle gwirfoddoli (a hyfforddi / goruchwylio)
Goruchwyliaeth / Cyfleoedd i Drafod eich Gwirfoddoli	A oes patrwm rheolaidd neu ddisgwyliad o ran goruchwyliaeth. Rhowch enw neu rôl y sawl sy'n gyfrifol am oruchwylio.
Rhinweddau	Sgiliau, agweddau, gwybodaeth a allai fod yn ddefnyddiol, unrhyw god gwisg neu ofynion o ran ymddygiad. Nodwch a oes cyfle i ddefnyddio'r Gymraeg
Buddion	Darparu hyfforddiant rôl-benodol, Ad-dalu costau teithio a threuliau eraill, Darparu geirada ar ôl cyfnod penodol o wirfoddoli, cydnabyddiaeth o'r gwirfoddoli, megis tystysgrifau diolch, digwyddiadau cydnabod Wythnos Gwirfoddolwyr, enwebiadau gwobrau cenedlaethol lle bo'n briodol, gweud gwahaniaeth, bod yn rhan o dîm, datblygu sgiliau
Risgiau	Amlygu unrhyw wybodaeth allweddol y mae angen i wirfoddolwyr fod yn ymwybodol ohoni, o'ch asesiad risg o'r rôl hon (Noder: am ragor o wybodaeth gweler canllaw CGGC ar gwblhau asesiadau risg)

Hysbysebwbch gyfleoedd gwirfoddoli ar [wefan Gwirfoddoli Cymru](#), naill ai drwy gofrestru ar y wefan fel mudiad ac uwchlwytho cyfleoedd, yn ddwyieithog, eich hun, neu drwy gysylltu â'ch canolfan wirfoddoli leol a all gynnig arweiniad.

Gallwch hefyd hyrwyddo'ch cyfleoedd gwirfoddoli trwy'r cyfryngau cymdeithasol.

Dolen Allanol

Ceir enghraifft o ddisgrifiad rôl drwy'r ddolen isod.
[Enghraifft o Ddisgrifiad Rôl Gwirfoddolwr](#)

Gwybodaeth bellach

Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr - Safonau

Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr

<https://iiv.investinginvolunteers.org.uk/download-the-standard>

Taflenni Gwybodaeth Ychwanegol

Cefnogi Trydydd Sector Cymru

- 4.3 Creu polisi gwirfoddoli
- 4.4 Recriwtio, dethol a sefydlu gwirfoddolwyr
- 4.7 Sut i sicrhau bodlonrwydd gwirfoddolwyr
- 4.8 Cadw gwirfoddolwyr yn ddiogel
- 4.11 Gwirfoddolwyr a'r gyfraith
- 4.13 Treuliau gwirfoddolwyr
- 4.26 Rheoli pryderon yn ymwneud â gwirfoddolwyr

Cefnogi Trydydd
Sector **Cymru**

Third Sector
Support **Wales**

Rhwydwaith o fudiadau cymorth i'r trydydd sector cyfan yng Nghymru yw Cefnogi Trydydd Sector Cymru.

Ceir ynddo'r 19 corff cymorth lleol a rhanbarthol ledled Cymru, y Cyngorau Gwirfoddol Sirol, a'r corff cymorth cenedlaethol, Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru (CGGC).

Am ragor o wybodaeth cysylltwch â <https://thirdsectorsupport.wales/cy/cysylltu/>

Ymwadiad

Mae'r wybodaeth a ddarperir yn y daflen hon ar gyfer cyfarwyddyd yn unig. Nid yw'n amnewid am gyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled o ganlyniad i unrhyw un sy'n gweithredu neu'n gwrthod gweithredu arno.